

Vekalet ücretinin tahsilinde gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-65-12-70
Tarih	09.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-65-12-70

09/02/2011

Konu : Vekalet ücretinin tahsilinde gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, bakmış olduğunuz bir dava dolayısıyla mahkeme kararına istinaden ... Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün tarafınıza vekalet ücreti ödeyeceğini, söz konusu ödemenin yapılabilmesi için düzenlediğiniz serbest meslek makbuzunun adı geçen vergi dairesi tarafından yanlış düzenlendiği gerekçesiyle düzeltilildiğini belirterek, söz konusu vekalet ücretiniz üzerinden stopaj ve katma değer vergisinin nasıl hesaplanacağı hususunda Başkanlığımızdan bilgi istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmü yer almıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 164 ile 166 ncı maddelerinde, avukatlık ücreti tanımlanmakta ve kaynakları itibariyle, sözleşmeye bağlı olarak iş sahibinden sağlanan vekalet ücreti ile dava sonunda, kararla tarifye dayanılarak karşı tarafa yüklenilen vekalet ücreti olmak üzere iki ayrı vekalet ücretinden söz edilmektedir.

Aynı Kanunun 4667 sayılı Kanunla değişik 164 ncü maddesinin son fıkrasında; "... Dava sonunda, kararla tarifye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez." denilmiştir.

Yine aynı Kanunun 168 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında, "Avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır." , 169 uncu maddesinde ise, "Yargılama mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, avukatlık ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve üç katından fazla olamaz." denilmektedir.

Dava sonunda, kararla tarifye dayanılarak karşı/alacaklı taraf avukatına ödenen vekalet ücreti;

- a) Mahkeme veya icra veznesinin düzenlediği makbuz imzalanarak nakten,
 - b) Bizzat karşı/borçlu tarafın, mahkeme veya icra dairesinin tespit ettiği vekalet ücretini elden (nakten) veya banka havalesiyle ödemesi,
 - c) Mahkeme veya icra dairesinin, yargılama ile birlikte davayı kazanan müvekkile herhangi bir şekilde ödeme yapması ve müvekkilin de karşı borçlu taraftan alınan vekalet ücretini avukata ödemesi,
- şekillerinde tahsil edilebilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında; Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerektiği hükmü yer almıştır.

Buna göre, dava sonunda mahkeme ilamına göre veya icra takibi sonucu verilen kararla avukatlık tarifesine dayanılarak karşı tarafa yüklenilecek vekalet ücretinin Gelir Vergisi Kanununun 65 ve 66 ncı maddelerine göre serbest meslek erbabı olan avukatlara ödenmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi ve 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca sorumlularca % 20 nispetinde gelir

vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekir.

Diğer yandan, mahkeme kararına istinaden tarafınıza ödenecek vekalet ücreti serbest meslek faaliyeti kapsamında katma değer vergisine tabi olup, düzenleyeceğiniz serbest meslek makbuzunda ayrıca katma değer vergisi hesaplanacaktır. Ancak, mahkeme kararında "KDV hariç" şeklinde bir ifadenin yer almaması halinde vekalet ücretine katma değer vergisi dahil kabul edilecek ve iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle tespit edilen katma değer vergisi düzenleyeceğiniz serbest meslek makbuzunda gösterilecektir.

Buna göre, ekte yer alan mahkeme kararında "KDV hariç" şeklinde bir ifadenin yer almaması nedeniyle vekalet ücretine katma değer vergisi dahil kabul edilecek ve iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle katma değer vergisi tutarı hesaplanacaktır. Vekalet ücreti ödemesi yapacak olan Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğünün Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifat yapmak zorunda olanlar arasında bulunması nedeniyle, ödenecek vekalet ücretinden katma değer vergisi tutarı çıkarıldıktan sonra kalan tutar üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026